Dosarul nr.2-2101/19

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

19 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
în componenţă:
Judecător, preşedinte de şedinţă - Potînga Iurie
Grefier – Lucinschi Cristina

a judecat în şedinţa de judecată publică cauza civilă la acţiunea formulată de reclamanții **********împotriva pârâtei ”FLY ONE” SRL privind încasarea sumelor bănești cu titlu de compensație, prejudiciu moral și cheltuieli de judecată - și -

A C O N S T A T A T :

I. Aspecte de procedură:

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Centru la data de 31.01.2023 sub nr.05-3/1-3628, reclamanții **********s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei ”FLY ONE” SRL privind încasarea sumelor bănești cu titlu cu titlu de compensație, prejudiciu moral și cheltuieli de judecată (f.d.5-28).

Cererea de chemare în judecată a fost înființată în drept pe dispozițiile pct. 16, 17, 18, pct.25 lit. a), pct. 26 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, art. 980, 987-988, 1420-1421, art.1411 alin. (1), 1419, art. 2036-2037 C.civ., art.166-167, 94, 96 C.proc.civ..

Cererea înaintată nu a fost timbrată cu taxă judiciară incidente fiind prevederile art.85 Cod de procedură civilă.

Potrivit fișei de repartizare cererea a fost repartizată la data de 31.01.2023 în mod aleatoriu completului de judecată – judecător Potînga Iurie (f.d.1).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din data de 02.02.2023 cererea a fost primită în procedura contencioasă și pusă pe rol cu fixarea termenului de judecată (f.d.32).

II. În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare :

Pârâta ”FLY ONE” SRL prin intermediul reprezentantului său împuternicit, avocatul Iustin Cristian (f.d.39) a depus în întâmpinarea cererii înaintate referință și înscrisuri în copii, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.40-50).

III. Soluţionarea fondului cererii.

La data de 19 iulie 2024 a fost adoptat dispozitivul hotărârii, prin care s-a admis parțial acțiunea formulată de *****. S-a încasat de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui Lupu Marcel sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii. S-a încasat de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul Lupu Daniela sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii. S-a încasat de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul Lupu Rodica sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii. S-a încasat de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui Lupu Marcel, Lupu Daniela și Lupu Rodica sumă bănească în mărime

de 4.000,00 MDL (patru mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată proporțional părții admise din acțiune alcătuit din onorariu avocațial micșorat. S-a încasează de ”FLY ONE” SRL în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 435,60 MDL (patru sute treizeci și cinci) lei 60 bani. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.75)

IV. Calea de atac formulată în cauză.

Împotriva dispozitivului hotărârii din data de 19 iulie 2024 de către partea pârâtă ”FLY ONE” SRL, prin reprezentantul său împuternicit avocațial, avocata avocatul Iustin Cristian a fost promovată cerere de apel, fiind înregistrată la secretariatul instanței în data de 29.07.2024 care a fost transmisă completului de judecată la data de 03.09.2024 prin intermediul grefei, și recepționată la aceeași dată nemijlocit către judecător, avându-se în vedere perioada aflării în concediu anual programat (20.07.2024-02.09.2024), motiv pentru care în temeiul prevederilor art.236 din Codul de procedură civilă al RM, instanța a întocmit hotărârea integrală.

V. Argumentele participanților la proces:

În motivarea acțiunii *reclamanții* **********au învederat că au fost pasagerii cursei FLYONE 5F 5315 Chişinău - Antalya care a fost efectuată la 20 iulie 2022. Zborul pentru această cursă trebuia să aibă loc la ora 03:30 (decolarea), însă din motive care nu au fost aduse la cunoştinţa pasagerilor, zborul s-a amânat până la 07:45. Prin urmare a avut loc o întârziere de 4 ore şi 15 min. Menționează că deşi pasagerii cursei 5F 5315 Chişinău - Antalya s-au aflat în Aeroportul Internaţional Chişinău, nimeni din reprezentanţii S.R.L. „FLY ONE” nu au anunţat motivele întârzierii. De altfel, nici „cazuri excepţionale” nu au fost sesizate. Au arătat că în aceeaşi zi, în incinta aeroportului a fost efectuată o alertă falsă cu bombă. Însă, din analiza efectuată ulterior, s-au convins că nu aceasta a constituit motivul întârzierii. Astfel, administraţia Aeroportului Internaţional Chişinău i-au informat prin scrisoarea nr. ***** din 26 septembrie 2022 că nu au existat restricţii de a efectua zboruri după încheierea verificărilor de alertă. Verificările au durat până aproximativ la ora 02:00 (începând cu ora 00:00). Prin aceeaşi scrisoare li s-a comunicat că aeronava cu care a fost operată cursa 5F 5315 Chişinău-Antalya, în aceiaşi zi, anterior decolării spre Antalya a sosit din Londra (Luton Airport) la ora 06.58 (ora locală). Relevă că întârzierea zborului despre care este imputabilă părţii pârâte, deoarece aceasta s-a datorat sosirii aeronavei cu care s-a operat zborul Chişinău-Antalya pe AIC abia la ora 06:58 (efectiv nu era posibilă decolarea mai devreme de această oră). Au mai remarcat că, potrivit panourilor informative, celelalte curse au decolat/aterizat fără modificări la orar. Aeronava putea sosi la orice oră începând cu ora 02.00 şi decola la timp, pentru că nu exista nici o restricţie după această oră. Susțin că deşi au aşteptat începerea zborului în aeroport peste patru ore pe timp de noapte, pârâta S.R.L. „FLY ONE” nu a oferit acestora produse alimentare, obligaţie ce le revine în temeiul pct. 16 şi 25 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor in eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor. Afirmă că deşi zborul a întârziat cu peste patru ore, pe timp de noapte, pârâta şi-a neglijat în totalitate obligaţia de a oferi pasagerilor mese şi băuturi răcoritoare, direct proporţionale cu timpul de aşteptare, aceasta fiind o obligaţie recondiţionată a companiei aeriene. Acest fapt a cauzat pasagerilor suferinţe psihice accentuate, reieşind din aceea că hrana şi băuturile răcoritoare neacordate erau necesare în condiţii de aşteptare pe timp de noapte şi de abatere de la bioritmul organismului. Au mai menționat că lipsa informării pasagerilor despre motivele întârzierii şi, în general, lipsa oricărei comunicări cu pasagerii le-a provocat o stare de nelinişte, dat fiind faptul incertitudinii dacă zborul va mai fi operat. Totodată, având în vedere starea de oboseală a pasagerilor la sosire (aşteptare în aeroport de la aproximativ ora 00:00 până la ora 7:45), aceştia au fost nevoiţi să-şi sacrifice o zi din vacanţa programată în Antalya. Consideră că această neglijare de către S.R.L. „FLY ONE” denotă un tratament lipsit de respect faţă de pasageri. Ulterior la data de 17 august 2022, a fost expediat pârâtei prin poştă somaţia prin care i s-a cerut acordarea compensaţiei în mărime de câte 250 Euro pentru fiecare pasager şi, totodată, repararea prejudiciului moral prin plata despăgubirii în mărime de 2000 lei/fiecare. Somaţia a fost recepţionată de către S.R.L. „FLY ONE” în data de 19 august 2022. Pârâtul nu a dat curs cererii prealabile. Invocă că prin Scrisoarea ÎS ’’MOLDATSA” nr. *****din*****, distanţa ortodromică între Chişinău (punctul de plecare) şi Antalya (punctul de destinaţie) constituie 1124 km, iar în temeiul pct. 17 din cap. IV din Regulament coreclamanţii sunt îndreptăţiri la încasarea a câte 250 EURO cu titlu de compensație pentru întârzierea

zborului. A mai arătat că deşi începând cu ora 02:00 nu existau restricţii de a efectua zboruri, cursa s-a amânat pentru ora 07:45, deşi zborul era programat pentru ora 03.30 (întârziere de patru ore şi 15 min). Sub acest aspect, punctele 16-18 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor oferă dreptul la plata compensaţiei în cazul întârzierii timp de două ore pentru zborurile de 1500 de km sau mai puţin. A accentuat că, în raporturile juridice de transport dintre coreclamanţi şi pârât, primii au calitate de consumator, aceştia, în virtutea legii sunt îndreptăţiţi la repararea prejudiciului moral, cauzat de executarea necorespunzătoare a serviciilor transportatorului. În acest sens s-a referit la prev. art. 6 din legea privind protecţia consumatorului și art. 2036, 2037 Cod Civil și consideră că pentru repararea prejudiciului moral, urmează fi acordată o compensaţie în mărime de câte 2 000 lei (distinctă de compensaţia prevăzută pentru întârzierea zborului), pentru fiecare dintre coreclamanţi. Susțin că aceste sume ar fi rezonabile să le aducă minimum de satisfacţie morală coreclamanţilor, având în vedere că suferinţele psihice au fost generate în următoarele circumstanţe: că au stat în aeroport pe timp de noapte, şi în lipsa unul loc comod pentru a se odihni; nu li s-au oferit mâncare şi băuturi pe durata aşteptării; nu li s-au oferit explicaţii despre motivele motivul întârzierii; pârâta a ignorat iniţiativa de a soluţiona pe cale amiabilă problema apărută, ignorând somaţia. La fel au invocat și cheltuieli de judecată menționând că pentru a le fi acordată asistenţa juridică în prezenta cauză civilă, coreclamanţii au achitat suma de 6 000 de lei.

În drept, partea reclamantă, și-a întemeiat acțiunea în baza prevederile pct. 16, 17, 18, pct.25 lit. a), pct. 26 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin HG nr. 836 din 8 noiembrie 2012, art. 980, 987-988, 1420-1421, art.1411 alin. (1), 1419, art. 2036-2037 C.civ., art. 6 din Legea privind protecţia drepturilor consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003şi la articolele 166-167 Codul de procedură civilă.

Astfel, partea reclamantă a cerut încasarea din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul **********suma de 250 Euro cu titlu de compensaţie rezultată din întârzierea zborului şi suma de 2000 lei privind repararea prejudiciului moral pentru fiecare coreclamant în mod separat. (f.d.5-9).

Pârâta ”FLY ONE” SRL prin intermediul reprezentantului său împuternicit, avocatul Iustin Cristian (f.d.35) a susținut referința depusă la dosar și a obiectat împotriva cererii, nerecunoscând acțiunea a cerut respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. Consideră că, admiterea acţiunii în asemenea condiţii ar contravine legislaţiei în vigoare, și a cerut a fi respinsă ca nefondată. Astfel a arătat că în ce privește capătul de cerere privind acordarea compensaţiei pentru întârzierea zborului. S-a referit la prev. art. 20 alin. (1) din Codul Civil, potrivit cărora dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei. În acest context, a invocat că această întârzierea zborului nu a avut loc din vina companiei „FLY ONE” SRL ci din cauza anumitor circumstanţe independente de voinţa sa şi de ordin obiectiv, în concret fiind vorba de faptul că în aeroportul internaţional Chişinău, în perioada 19.07.2022, 20.07.2022 au avut loc alerte cu bombă. Menționează că potrivit informaţiei eliberate de „AVIA INVEST” SRL, la 20.07.2022 alerta cu bombă a avut loc la 00:08 minute şi a durat până la 02:10 minute, activitatea aeroportului a fost stopată considerabil, ceea ce s-a răsfrânt şi asupra altor curse atât pe parcursul zilei de 20.07.2021 cât şi pe parcursul zilei de 21.07.2022. A susținut că în perioada demarării alertelor cu bombă aeroportul este evacuat, durează un timp considerabil pentru verificare şi pentru ca tot personalul să revină la locurile de muncă, mai mult, toate zborurile au fost întârziate şi decolările se efectuau cu întârziere, operatorii aerieni fiind obligaţi să respecte rândul la decolare/aterizare. Prin urmare, consideră că aceste fenomene nu intră sub controlul companiei aeriene, respectiv ultima nu poartă vina pentru întârzierile care au avut loc. A evidențiat că, operatorii aerieni sunt obligaţi să respecte rândul la decolare/aterizare, or, Aeroportul Internaţional Chişinău, nu are posibilitatea de a opera toate zborurile odată. Opinează că aceste fenomene nu intră sub controlul companiei aeriene, respectiv ultima nu poartă vina pentru întârzierile care au avut loc. A mai precizat că echipa de handling din aeroport (care deserveşte toate companiile aeriene în partea ce ţine de bagaje, chek-in, etc.,) de asemenea deservea mai întâii navele care erau în zona de aşteptare şi planau asupra spaţiului aerian a Republicii Moldova pentru aterizare în aeroport, ulterior se deserveau şi

alţi operatori aerieni conform orarului ordinar, care nu a fost posibil de a fi respectat din cauza alertei cu bombă. Respectiv, o stopare totală a activităţii aeroportului chiar şi pentru o oră, perturbară semnificativ graficul de decolări/aterizări, or, anumite nave care au decolat până la survenirea alertei cu bombă şi au ajuns în apropiere de aeroport sunt în aşteptarea aterizării şi planează în zona de aşteptare, respectiv aceste se deservesc prioritar, ulterior decolează cei care aveau programate zboruri în perioada când a fost examinat aeroportul, şi ulterior pe rând merg şi alţi operatori aerieni. A mai arătat că operatorul aerian cu bună - credinţă a acţionat şi a întreprins toate măsurile necesare în vedere, respectării intereselor pasagerilor şi înlăturării riscului de anulare/întârziere a zborului, însă, din cauza acestor alerte cu bombă nu s-a reuşit în a fi respectat graficul. Cât priveşte alegaţiile reclamantului precum că motivul întârzierii zborului nu reprezintă alerta cu bombă dar faptul că nava cu care s-a efectuat zborul Chişinău-Antalya, a sosit la 06:58 din Londra (Luton Airport). A relevat că aceste declaraţii expuse în acțiune vin în contradicţie cu probele prezentate de aceştia, în special răspunsul nr. ***** din *****. Or, în răspunsul oferit reclamanţilor „AVIA INVEST" SRL, evidenţiază următoarele motive de întârziere: DL 93 Rotaţia Aeronavei; DL 83- ATFM Restricţii la aeroportul de destinaţie din cauza grevelor etc. Mai mult, „AV1A INVEST" SRL, nu a putut confirma că alte circumstanţe decât alertele cu bombă au dus la întârzierea zborului.

Menționează că conform pct. 1.400 (condiţii de Apropiere şi aterizare) din Reglementările Aeronautice Civile - OPS 1 Operaţiuni de zbor (avioane), aprobate prin Ordinul Ministerului Finanţelor nr. 18 din 19.01.2012, înainte de iniţierea unei apropieri în vederea aterizării, comandantul trebuie să se asigure că, în conformitate cu informaţiile de care dispune, condiţiile meteorologice pe aerodrom şi starea pistei care urmează a fi utilizată nu ar împiedica o apropiere, o aterizare sau o întrerupere a apropierii în condiţii de siguranţă, având în vedere prevederile referitoare la performanţă conţinute în manualul operaţional. Astfel, a susținut că nava care se afla la Londra a sosit cu întârziere la fel din cauza alertei cu bombă demarată pe Aeroportul Internaţional Chişinău, or, comandantul aeronavei nu poate decola atât timp cât are informaţie că nu va putea ateriza în siguranţă la aeroportul de destinaţie, în speţă, erau persistente circumstanţe ce împiedică aterizarea navei, or, aeroportul nu era funcţional. Comandantul navei nu poate lua decizia de decolare din Londra atât timp cât nu este sigur că are unde ateriza. A remarcat că, în cazul în care, nu era alerta cu bombă, nava din Londra ateriza conform orarului stabilit, şi ulterior îmbarca reclamanţii pentru cursa Chişinău-Antalya. Or, navele fac permanent rotaţii în vederea asigurării cu transport a pasagerilor, dar, rotaţia s-a efectuat cu întârziere din cauza alertei cu bombă. Consideră că în aceste circumstanţe „FLY ONE" SRL, este absolvită de orice răspundere în raport cu pasagerii. Or, în conformitate cu art. 903 lit. a) din Codul Civil, în afară de alte cazuri prevăzute de lege, neexecutarea obligaţiei este justificată în măsura în care debitorul demonstrează una din următoarele circumstanţe: ea se datorează unui impediment prevăzut la art. 904. Potrivit art. 904 alin. (1) din Codul Civil, neexecutarea obligaţiei debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului şi dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depăşească impedimentul ori consecinţele acestuia. Totodată, a specificat că, în conformitate cu art. 1 din Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internaţional, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 254-XVI din 05.12.2008, (în cele ce urmează „Convenţie") prezenta Convenţie se aplica transporturilor internaţionale de persoane, bagaje sau mărfuri, efectuate cu o aeronavă, contra plată. Aceasta se aplică, în mod egal, transporturilor gratuite efectuate cu aeronave de către o întreprindere de transport aerian. Astfel, potrivit art. 19 din Convenţie, transportatorul este răspunzător pentru dauna survenită datorită întârzierii în transportul aerian de pasageri, bagaje sau mărfuri. Cu toate acestea transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite datorită întârzierii dacă dovedeşte că el, prepuşii şi mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri. Relevă şi faptul că, potrivit pct. 14 din Preambulul Regulamentului (CE) 261/2004, al Parlamentului European şi al Consiliului din 11.02.2004, de stabilirea a unor norme comune în materie de compensare şi de asistenţă a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborului şi de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, în conformitate cu Convenţia de la Montreal, obligaţiile care revin operatorilor de transport aerian ar trebui limitate sau responsabilitatea lor exonerată în cazurile în care evenimentul este cauzat de

circumstanţe excepţionale, care nu pot fi evitate în pofida tuturor măsurilor rezonabile adoptate. Astfel de circumstanţe pot surveni în special în caz de instabilitate politică, condiţii meteorologice incompatibile cu desfășurarea zborului în cauză, riscuri legate de siguranţă, deficienţe neprevăzute care pot afecta siguranţa zborului şi greve care afectează operaţiunile operatorului de transport aerian. Astfel, coroborând prevederile art. 19 din Convenţia de la Montreal, cu prevederile Regulamentului (CE) 261/2004, constatăm că norma stabilită în Convenţie, care exclude răspunderea transportatorului se răsfrânge şi asupra riscurilor legate de siguranţa zborului (inclusiv a pasagerului) în cazul anumitor deficienţe neprevăzute care pot afecta siguranţa zborului. Aceste deficienţe pot fi legate şi de starea tehnică a aeronavei, precum şi de alte împrejurări şi condiţii, termene obligatoriu de respectat în domeniul aviaţie. Consideră că la caz întârzierea s-a datorat din cauza alertelor cu bombă, răspândite în perioada de vară. Prin urmare, susține că, motivul întârzierii zborului la care fac trimitere reclamanţii, a fost impus reieșind din anumite circumstanţe imprevizibile la care transportatorul nu se putea aştepta la momentul încheierii contractului, astfel, reieșind din legislaţia naţională şi internaţională redată supra, constatăm că transportatorul nu este vinovat de întârzierea zborului, totodată, transportatorul nu este obligat în aceste circumstanţe să achite compensaţiile pentru întârzierea zborului în cuantum de 250 EURO solicitate de către reclamant.

Complimentar. un alt argument ce atestă netemeinicia acţiunii, constă în faptul că această acţiune este înaintată împotriva unui subiect nepotrivit. Or, zborul la care fac trimitere reclamanţii a fost unu „charter", care a fost operat în favoarea operatorului turistic „JOIN UP” SRL, fapt recunoscut de către reclamanţi. Or, au fost prezentate pachetele turistice de la tur operatorul „JOIN UP" SRL. Susține că reclamanţii, au avut încheiat contract privind pachetul deservicii turistice, cu compania turistică, unde compania şi-a asumat responsabilitatea pentru toate serviciile incluse în pachet, adică şi pentru transport. În acest sens s-a referit la prev. art.1592 C.civ. reclamanţii au achiziţionat de la compania „JOIN UP” SRL, un pachet de servicii de călătorie, care a inclus, transportul de pasageri şi cazarea la un anumit hotel, adică sunt respectate cerinţele prevederilor art. 1592 alin. (2) şi (3) din Codul Civil. Or, „JOIN UP" SRL este acea compania care a organizat şi a unit toate aceste servicii (transport de pasageri (zbor charter), cazare) pentru a oferi clientului un pachet unic fără ca acesta să contacteze separat anumiţi prestatori de servicii. Opinează că, reclamanţii au beneficiat de un pachet de servicii turistice, iar speţa în cauză este guvernată nemijlocit şi incontestabil de prevederile legale caracteristice pachetelor de servicii de călătorie şi produsele de vacanţă din Codul Civil. La fel s-a referit și la prev. art.1603, 1608, 1616 C.civ. Din cele relatate consideră că responsabil de toate acţiunile ce au loc în baza pachetului de serviciile turistice (întârzierea zborului, neconformităţi în hotel) de toate acestea răspunde organizatorul sau intermediarul. „FLY ONE" SRL ca prestator de servicii, contractat exclusiv de organizatorul acestui sejur nu poate răspunde în faţa clientului companiei turistice sau a tur operatorului, fapt eronat perceput de reclamanţi. A fădcut trimitere și la disp. art. 3 din Legea nr. 352 din 24.11.2006, cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii turistice în Republica Moldova (în cele ce urmează „Legea nr. 352”) contract de servicii turistice reprezintă acord de voinţă prin care o parte (tur operator, agenţie de turism) se obligă să acorde celeilalte părţi (turist) serviciile stipulate, iar aceasta din urmă se obligă să achite costul lor. Servicii turistice reprezintă servicii prestate de agenţii economici din industria turismului, care includ cazarea, masa, transportarea turiştilor, excursiile, închirierea de autoturisme, de alte autovehicule sau de motociclete, serviciile de agrement, tratamentul balnear, asistenţa turistică şi serviciile complementare; Pachet de servicii turistice este o combinaţie din cel puţin două tipuri diferite de servicii de călătorie destinate aceleiaşi călătorii sau vacanţe, vândute sau oferite spre vânzare ca un singur produs, la un preţ în care costul fiecărui serviciu nu este identificat separat; pachetul de servicii turistice se împarte în 2 categorii: pachet de servicii de călătorie - combinaţie din cel puţin două tipuri diferite de servicii de călătorie destinate aceleiaşi călătorii sau vacanţe, definită conform Codului civil, şi pachet de servicii excursioniste combinaţie din cel puţin două tipuri diferite de servicii turistice destinate aceleiaşi călătorii sau vacanţe, dintre care un serviciu este excursia. Afirmă că în raportul juridic bilateral creat între „JOIN UP" SRL şi reclamanţi, compania aeriană „FLY ONE" SRL, neavând tangenţă în nici un fel cu clienţii companiei turistice. Prin urmare, a precizat că zborul Chişinău-Antalya din 20.07.2022 a fost unul de tip charter, acesta a fost contractat şi operat exclusiv în favoarea tur operatorului, „FLY ONE" SRL nu are

nici un contract cu reclamanţi, astfel, nu s-a obligat la nimic în faţa acestor reclamanţi. Toate obligaţiile faţă de reclamanţi şi le-a asumat compania turistică, iar potrivit articolelor redate mai sus aceasta este obligată să repare şi prejudiciile astfel cauzate, compania pârâtă nu are şi nici nu a avut o obligaţie faţă de reclamanţi. Prin urmare consideră că acţiunea nu este înaintată împotriva subiectului potrivit, motiv din care solicită ca aceasta să fie respinsă. La fel opinează că trimiterea făcută de către reclamanţi la Hotărârea Guvernului nr. 836, este neîntemeiată şi nu are o forţă juridică superioară faţă de prevederile Codului Civil şi Legii nr. 352, care sunt legi organice şi au prioritate faţă de o Hotărârea a Guvernului, fapt rezultat din Legea nr. 100 din 22.12.2017, privind actele normative. În final a susţinut că capătul de cerere privind acordarea compensaţiilor de 250 EURO necesită a fi respins ca fiind unul neîntemeiat.

Paralel, invocă că alegaţiile reclamanţilor referitor la existenţa prejudiciului moral poartă un caracter pur declarativ. Mai mult, instituţia prejudiciului moral, este parte componentă a răspunderii delictuale, pentru existenţa căreia necesită a fi întrunite cerinţe privind, fapta prejudiciabilă, vinovăţia, prejudiciu, legătura cauzală dintre fapta ilicită şi prejudiciu. La caz, reieşind din faptul că nu este vinovată compania aeriană de întârzierea zborului reclamanţilor constatăm că nici prejudiciul moral nu poate fi pus pe seama societăţii pârâte. Aici s-a referit la prev. art.2036, 2037 C.civ. Susţine că argumentele reclamanţilor în partea ce ţine de existenţa şi întinderea prejudiciului moral nu pot fi reţinute, aşa cum nu au nici un suport probatoriu. Or, reclamanţii nu au putut demonstra prin probe pertinente şi concludente legătura cauzală dintre prejudiciu în valoare de 2 000, 00 lei MD sub forma declarativă invocată de către aceştia, cu pretinsa faptă ilicită şi vinovăţia „FLY ONE" SRL. A precizat că reclamanţii nu a demonstrat că acţiunile „FLY ONE" SRL constituie consecinţele pretinsului prejudiciu suportat de către aceştia în valoare exclusivă de 2 000, 00 lei MD. Pe cale de consecinţă invocă comportamentul corect şi de bună-credinţă a companiei pârâte în raport cu reclamanţii şi lipsa elementelor caracteristice vinovăţiei companie, adresarea în instanţa de judecată s-a datorat exclusiv omisiunii şi neglijenţei reclamanţilor. La fel a relatata că reclamanţii nu au justificat cu nimic cheltuielile, iar prezenta cauză nu este atât de complexă astfel încât să fie încasată o sumă de 6 000, 00 lei pentru cheltuielile de asistenţă juridică.

În şedinţele de judecată, reprezentantul reclamanților *****, avocatul Cireș Isae (f.d.2-4) fiind prezent în toate fazele procesului a susținut acțiunea reiterând temeiurile de fapt și de drept cerând admiterea acesteia în totalitate.

Pârâta *”FLY ONE” SRL* prin intermediul reprezentantului său împuternicit, avocatul Iustin Cristian (f.d.39) la fel s-a prezentat în ședințele de judecată și atât în cadrul dezbaterilor judiciare, cât și în pledoarii a cerut respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

VI. Soluția, considerentele și aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, verificând argumentele invocate în raport cu probele administrate, instanța de judecată constată următoarele motive de fapt și de drept.

În drept, instanța reține drept incidente dispozițiile aart.10 alin.(1) Cod civil, potrivit cărora persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bunăcredință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Prevederile art.1411 alin.(1) Cod civil stipulează că prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Art.1417 alin.(1) Cod civil prevede că contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Potrivit prevederilor art.1420 alin. (1) din Codul civil, transportatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispozițiilor art.1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepția cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului și dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să

depășească impedimentul sau consecințele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ținut să repare prejudiciul și în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepușilor săi sau a stării ori funcționării mijlocului de transport.

În acest context dispozițiile art. 901 lit. e) din Codul civil prevede că, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede că dacă debitorul demonstrează că neexecutarea obligației este justificată, creditorul poate recurge la oricare din mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1), cu excepția executării silite în natură și plății de despăgubiri.

În conformitate cu prevederile art.19 al Convenției de la Montreal pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional la care Republica Moldova a aderat prin Legea privind aderarea Republicii Moldova la Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional nr.254-XVI din 05.12.2008, transportatorul este răspunzător pentru dauna survenită datorită întârzierii în transportul aerian de pasageri, bagaje sau mărfuri. Cu toate acestea transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite datorită întârzierii dacă dovedește că el, prepușii și mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri.

Instanța notează că modul de compensare a prejudiciului cauzat pasagerilor în cazul întârzierii zborului, este prevăzut de Regulamentul privind compensarea și asistență pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012.

Conform pct. 1 al Regulamentului citat, prezentul Regulament stabilește condițiile în care pasagerii transportului aerian își pot exercita drepturile minime atunci când: a) li se refuză îmbarcarea împotriva voinței lor; b) zborul este anulat; c) zborul este întârziat.

În corespundere cu pct.3 lit. b) din Regulament, prevederile punctului 2 al prezentului Regulament se aplică sub rezerva ca pasagerii, au fost transferați de către un operator aerian sau un turoperator, sau agenție de turism de la zborul pentru care au avut o rezervare la un alt zbor, indiferent de motiv.

Subsecvent, potrivit pct.4 și 6 din Regulament, (...) cu toate acestea, Regulamentul se aplică pasagerilor care posedă bilete emise de un operator aerian sau un turoperator, sau agenție de turism în cadrul unui program de fidelizare a clientelei sau al unui alt program comercial. Prezentul Regulament se aplică tuturor operatorilor aerieni care asigură transportul pasagerilor menționați la punctele 2 și 3. În cazul în care un operator aerian care nu are un contract cu pasagerul își execută obligațiile în conformitate cu Regulamentul, atunci se consideră că acesta acționează astfel în numele persoanei care are un contract cu pasagerul respectiv.

Potrivit pct.16 lit. a) din Regulamentul citat, se prevede că, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută după cum urmează, timp de două ore în cazul zborurilor de 1500 kilometri sau mai puțin.

Potrivit pct.18 lit. a) al Regulamentului nominalizat, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de: 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin. Pentru stabilirea distanței se ia în considerare ultima destinație unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului. Plata compensației se va efectua în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data achitării acesteia.

Potrivit art. 1 din Legea nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

În sensul art. 16 din Legea nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele și condițiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).

În conformitate *cu* prevederile art.20 alin.(1) al Legii nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, care stipulează că consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

În fapt, potrivit programului comercial ofertat de către Agenția de turism „Join UP"SRL, reclamanții **********au procurat un pachet turistic care a inclus și zborul direct, la cursă Chișinău – Antalya FLYONE 5F 5315 VOID pentru data de 20.07.2023. (f.d.14-16)

Potrivit biletelor avia, Compania Aeriană Fly One SRL sa obligat de a transporta pe reclamanți/consumatorii, pe segmentul de zbor direct Chișinău (KIV) - Antalya (AYT), nr. zborului 5F 5315, în ziua de 20.07.2022, ora decolării 03:30

Potrivit cererii de chemare în judecată, în data de 20.07.2022 reclamanții s-au prezentat la aeroport, unde au aflat despre reținerea zborului până la ora 07:44.

După cum s-a stabilit Compania Aeriană "Fly One" SRL nu a respectat orarul zborului, zborul fiind efectuat la ora 07.44 (f.d. 21), fapt neobiectat de partea pârâta, în conformitate cu art. 123 al.(6) C.proc.civ..

Prin urmare, Compania Aeriană "Fly One" SRL nu a respectat orarul zborului din 20.07.2022, fiind efectuată cu o întârziere mai mult de 4 ore 15 min. Pârâtul nu s-a opus acestei poziţii exprimate de reclamantă, specificând în referință că reținerea cursei 5F 5315, cu destinația Chișinău (KIV) - Antalya (AYT) din 20 iulie 2022 a fost reținută din împrejurări neimputabile operatorului aerian fiind condiţionată de circumstanţe imprevizibile legate de siguranța zborului și în special din cauza alertei cu bombă demarată pe Aeroportul Internaţional Chişinău.

Din materialele dosarului se atestă că cursa aeriană s-a efectuat cu întârziere. Astfel potrivit răspunsului nr.12862 din ***** la interpelarea reprezentantului părții reclamante din 21.09.2022 SRL "Avia Invest" gestionarul AIC a comunicat că conform orarului de zbor aprobat cursa 5F5315 urma să decoleze la data de 20.07.2022, ora 00:05 (ora locală), iar la data de 19.07.2022 a fost primit un teletext cu privire la modificarea orarului potrivit căruia decolarea a fost amânată pentru ora 03:30 (ora locală) însă de facto decolarea avut loc la ora 07:44 (ora locală). S-a menționat că motivele întârzierii sunt DL93 – Rotația aeronavei; DL83 – ATFM Restricții la aeroportul de destinație din cauza grevelor etc. Referitor la faptul dacă alerta cu bombă din 20.07.2022 a cauzat sau nu întârzierea decolării aeronavei la cursa sus-menționată deoarece după încheierea verificărilor de alertă restricții la zboruri nu a fost impuse de administrația aeroportului. Aeronava cu care a fost operată cursa 5F 5315 Chișinău-Antalia în aceeași zi anterior decolării spre Antalya a sosit din Lontra (Luton Airport) la ora 06:58 (ora locală).(f.d.27)

În această ordine de idei, instanța de judecată constată că "Fly One" SRL nu a înștiințat reclamanții cu privire la reținerea zborului cu nr. 5F 617 5F 5315 Chișinău-Antalia.

Ulterior la data de 17 august 2022, a fost expediat "Fly One" SRL prin poştă somaţia prin care i s-a cerut acordarea compensaţiei în mărime de câte 250 Euro pentru fiecare pasager şi, totodată, repararea prejudiciului moral prin plata despăgubirii în mărime de 2000 lei pentru fiecare coreclamant. Somaţia a fost recepţionată de către S.R.L. „FLY ONE" în data de 19 august 2022. Pârâtul nu a dat curs cererii prealabile (f.d.22-24).

Potrivit scrisorii nr.12/617 din 18.07.2023, semnată de către Directorul interimar al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău", Constantin Vozian, reiese că conform orarului de zbor inițial aprobat, aeronava cursei aeriene 5F 618 din 19.07.2022 Londra (LTN) - Chișinău (KIV), operată de CA "Fly One" SRL urma să decoleze de pe aeroportul Londra la data de 19.07.2022, ora decolării 21:40 cu a aterizarea pe aeroportul din Chișinău din data de 20.07.2022, la orele 02:40. Ulterior a fost recepționat un mesaj informativ din partea CA "Fly One" privind modificarea zborului nr.5F 618 din 19.07.2022 Londra (LTN) – Chișinău (KIV), motivul modificării fiind menționat "Graficul de rotație a aeronavelor" (DL93-Aircraft Rotation) și "Încărcare/descărcare (DL32 – Loading/unloading). Aeronava cursei aeriene 5F 618 din 19.07.2022 Londra (LTN) - Chișinău (KIV), a decolat de fapt de pe aeroportul din Londra la data de 20.07.2027, la orele 02:12 și a aterizat pe aeroportul din Chișinău la data de 20.07.2022, la orele 07:02. (f.d.58)

În această ordine de idei, instanța constată că, potrivit informației de pe pagina web a Autorității Aeronautice Civile, distanta ortodromică între Aeroportul Internațional Chișinău (KIV)/(punctul de plecare)și Aeroportul Internațional Antalya (AYT)/(punctul de destinație) constituie 1124 km. (f.d.20)

Prin urmare, ţinând cont de faptul că reţinerea zborului pe cursa Chişinău-Antalya, din data de 2.07.2022 s-a produs şi acest fapt nu urmează a fi demonstrat (fiind invocat de o parte şi necontestat de cealaltă, potrivit art. 123, alin. (6) Cod de procedură civilă), instanţa urmează să stabilească dacă compania aeriană este răspunzătoare pentru prejudiciul rezultat din această întârziere.

În corespundere cu pct. 19 din Convenţie, transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite datorită întârzierii dacă dovedeşte că el, prepuşii şi mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să i-a respectivele măsuri.

În sensul Convenţiei de la Montreal, obligaţiile care revin operatorilor de transport aerian ar trebui limitate, sau responsabilitatea lor exonerată în cazurile în care evenimentul este cauzat de circumstanţe excepţionale, care nu pot fi evitate în pofida tuturor măsurilor rezonabile adoptate. Astfel de circumstanţe pot surveni în special în caz de instabilitate politică, condiţii meteorologice incompatibile cu desfăşurarea zborului în cauză, riscuri legate de siguranţă, deficienţe neprevăzute, care pot afecta siguranţa zborului şi greve care afectează operaţiunile operatorului de transport aerian.

Prin urmare, ar trebui să se considere că există circumstanţe extraordinare în cazul în care impactul unei decizii de gestionare a traficului aerian asupra unei anumite aeronave dintr-o anumită zi cauzează o întârziere prelungită, o întârziere de o noapte sau anularea unuia sau mai multor zboruri ale aeronavei respective, în pofida adoptării tuturor măsurilor rezonabile de către operatorul de transport aerian în cauză, în scopul evitării întârzierilor sau anulărilor.

Instanţa a constatat că partea pârâtă a specificat în referinţă că motivul reţinerii este condiţionat de din cauza alertei cu bombă demarată pe Aeroportul Internaţional Chişinău.

Potrivit prevederilor art. 25 din Legea aviaţiei civile nr. 1237/09.07.97, dacă un tratat internaţional la care Republica Moldova este parte stabileşte alte prevederi decât cele cuprinse în prezenta lege, se aplică prevederile tratatului internaţional.

Conform articolului 34 din Convenţia privind aviaţia civilă internaţională, semnată la Chicago, la 07 decembrie 1944, pentru fiecare aeronavă folosită în navigaţia internaţională se va ţine un jurnal de bord în care vor figura date cu privire la aeronavă, la echipaj şi la fiecare călătorie, aşa cum se va stabili periodic în virtutea prezentei Convenţii

Se notează că pârâtul nu a obiectat cu privire la întârzierea zborului, iar în confirmarea poziţiei sale a prezentat instanţei de judecată informații eliberate de „AVIA INVEST" SRL pe perioada aferentă 27.03.2022-16.08.2022 privind amenințarea dispozitivelor explozibile pe obiectele aeroportului în care se arată că la 20.07.2022 alerta cu bombă a avut loc la 00:08 minute şi a durat până la 02:10 minute (f.d.50)

În aceste condiţii instanţa de judecată atestă că partea pârâtă nu a prezentat probe care ar confirma necesitatea asigurării securităţii zborului şi nici nu a demonstrat că a luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau a fost în imposibilitate să i-a respectivele măsuri, motiv din care este ţinută să despăgubească reclamanţii prin achitarea unei compensaţiei pentru întârzierea zborului dat.

Cu referire la argumentele reprezentantului pârâtului precum că, compania aeriană „Fly One" SRL, este liberat de orice răspundere pentru întârzierea zborului făcând referire la actul normativ Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, este unul care transpune parţial prevederile Regulamentului (CE) nr.261/2004 al Parlamentului European şi al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare şi de asistenţă a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

În acest sens instanța notează că alerta cu bombă a avut loc la ora 00:08, iar verificările au durat până la ora 02:10. După terminarea verificărilor nu au existat restricţii de a efectua zboruri. Deși, pârâta invocă că nava cu care trebuia să opereze cursa Chişinău - Antalya se afla în Londra în seara în care a avut loc alerta cu bombă la Chişinău, comandantul navei a luat decizia de a decola din Londra din cauza evenimentelor în discuţie. Prin urmare pârâta nu a prezentat nici o probă care să confirme că i-a fost interzisă decolarea sau că a fost informată despre alerta de pe aeroportul din Chişinău. Instanța consideră

criticile părții pârâte controversate întrucât, la ora la care a fost anunțată alerta cu bomba pe AIC (aproximativ 00:10 ora locală) nava din Londra urma să fie deja în zbor spre Chişinău, deoarece cursa spre Antalya era programată pentru ora 03:30; iar cursa Londra - Chişinău, potrivit explicațiilor date de părți referindu-se la site-ul companiei ”Fly One” SRL, durează aproximativ 3 ore şi 15 minute. Astfel, având în vedere că, la sosirea în Chişinău din Londra, nava trebuia pregătită pentru următorul zbor spre Antalya, la ora la care a fost efectuată alerta falsă la Chişinău, nava trebuia să se afle în zbor de aproximativ 40 de minute. Prin urmare, argumentul potrivit căruia comandantul navei nu putea lua decizia de a decola din Londra este unul nejustificat. Mai mult ca atât prin răspunsul întreprinderii de Stat „Aeroportul Internaţional Chişinău” nr. 12/617 din 18 iulie 2023, se menţionează că conform orarului de zbor aprobat iniţial, aeronava cursei aeriene nr. 5F 618 din 19.07.2022 Londra (LTN) - Chişinău (KIV), operată de CA ”FIy One” urma să decoleze de pe aeroportul din Londra pe data de 19.07.2022 Ia orele 21:40 şi să aterizeze pe aeroportul din Chişinău pe data de 20.07,2022 la orele 02:40. Această informaţie confirmă faptul că nava trebuia să decoleze înainte de ora la care a avut loc alerta cu bombă pe aeroportul din Chişinău. Prin acelaşi răspuns, întreprinderea de Stat „Aeroportul Internaţional Chişinău” a informat că ulterior a fost recepţionat un mesaj informativ din partea CA ”Fly One” privind modificarea orarului zborului nr. 5F 618 din 19.07.2022 Londra (LTN) - Chişinău (K1V), motivul modificării fiind menţionat ”Graficul de rotaţie a aeronavelor” (DL93 - Aircraft rotation) şi ’’încărcare / descărcare” (DL32 - Loading / unloading). Aici instanța reține că Compania ”Fly One” SRL nu a informat că motivul întârzierii l-a constituit alerta cu bombă. Din această informaţie rezultă că motivele întârzierii ţin de modul de operare a curselor aeriene de compania pârâtă. Prin urmare, instanța de judecată va respinge argumentele S.R.L. „FLY ONE” că pretinsa cauză a întârzierii ar fi fost alerta falsă cu bombă din aeroportul din Chişinău, deoarece partea pârâtă nu a prezentat nici o dovadă că ar fi primit interdicţia de a decola spre Chişinău în sistemele de comunicare cu operatorul aeroportuar.

În contextul pretențiilor deduse judecății, instanța de judecată consideră necesar de a nota următoarele.

Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bunăcredință, la locul şi în momentul stabilit.

De asemenea, conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Prin urmare, părțile fiind în relații contractuale, în virtutea cărora și-au asumat drepturi și obligații sinalagmatice, sânt responsabile în egală măsură de executarea acestora, reieșind din prevederile normelor legale precizate, în modul corespunzător și în termenii stabiliți, în conformitate cu prevederile Legii sau ale contractului.

Totodată, în virtutea specificării raportului juridic litigios, instanța de judecată notează că aprecierea cererii de chemare în judecată trebuie realizată și prin prisma Legii aviației civile nr. 1237/09.07.97, Legii nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor dar și cu referință la Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

După cum urmează, conform art. 8 al. (1) din Constituție, Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite şi tratatele la care este parte, să-şi bazeze relațiile cu alte state pe principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

La fel, conform art. 25 din Legea aviației civile nr. 1237/09.07.97, dacă un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte prevederi decât cele cuprinse în prezenta lege, se aplică prevederile tratatului internațional.

În sensul Convenției de la Montreal, obligațiile care revin operatorilor de transport aerian ar trebui limitate, sau responsabilitatea lor exonerată în cazurile în care evenimentul este cauzat de circumstanțe excepționale, care nu pot fi evitate în pofida tuturor măsurilor rezonabile adoptate.

Astfel de circumstanțe pot surveni în special în caz de instabilitate politică, condiții meteorologice incompatibile cu desfășurarea zborului în cauză, riscuri legate de siguranță, deficiențe neprevăzute, care pot afecta siguranța zborului şi greve care afectează operațiunile operatorului de transport aerian.

Prin urmare, ar trebui să se considere că există circumstanțe extraordinare în cazul în care impactul unei decizii de gestionare a traficului aerian asupra unei anumite aeronave dintr-o anumită zi cauzează o întârziere prelungită, o întârziere de o noapte sau anularea unuia sau mai multor zboruri ale aeronavei respective, în pofida adoptării tuturor măsurilor rezonabile de către operatorul de transport aerian în cauză, în scopul evitării întârzierilor sau anulărilor.

Prin prisma pct.pct. 12 lit.c), 16 şi 18 lit. a) din Regulamentul privind compensarea şi asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută după cum urmează, timp de două ore în cazul zborurilor de 1500 kilometri sau mai puțin, pasagerilor li se oferă o compensație în valoare de 250uro.

Conform art. 1411 alin. (1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform art. 1417 alin. (1) Cod civil, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 1411 Cod civil, între reclamanți și compania pârâtă s-au stabilit raporturi juridice percepute în calitate de contract de transport, potrivit căruia fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte, în care reclamanții, achitând costul biletului, şi-a executat obligația de plată a remunerației convenite pentru transportarea sa.

Conform art. 19 alin. (1) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

Reieșind din art. 9 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la transporturi nr. 1194 din 21.05.1997, întreprinderile de transport sânt obligate să asigure transportul de călători și mărfuri calitativ şi la timp.

În acord cu art. 10 lit. d) al Legii privind protecția consumatorilor, în vigoare la data apariției raportului juridic, prestatorul este obligat să respecte cerințele prescrise sau declarate, precum şi clauzele contractuale, iar potrivit lit. j), să răspundă pentru prejudiciul cauzat de serviciul prestat necorespunzător.

Potrivit art. 20 alin. (1), (4) şi (5) al Legii privind protecția consumatorilor, aplicabilă la data raportului juridic, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

Potrivit art. 31 alin. (1), (2) al Legii privind protecția consumatorilor, aplicabilă la data apariției raportului juridic, acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor pot fi depuse la instanța judecătoreasca de către consumatorii sau reprezentanții acestora. Acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor se depun la instanța judecătoreasca în conformitate cu termenele prevăzute de legislație. Consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale.

Conform art. 21 alin.(1) al aceleiași Legi, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele şi condițiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).

În temeiul prevederilor legale notate supra, raporturile juridice apărute între părți, **********și “Fly One” SRL, ca urmare a procurării biletelor pentru cursa Chișinău (KIV) - Antalya (AYT), nr. zborului 5F 5315, în ziua de 20.07.2022, ora decolării 03:30 a generat încheierea contractului de transport

de persoane, în baza căruia transportatorul “Fly One” SRL şi-a asumat o obligație de rezultat, care avea un obiect bine precizat, astfel încât obligându-se că prin acțiunile sale să obțină un anumit rezultat în favoarea clientului său. Obligația se consideră executată numai dacă rezultatul la care s-a obligat transportatorul a fost obținut. Dacă nu se obține rezultatul dorit, se prezumă că transportatorul s-a aflat în culpă şi este răspunzător de urmările cauzate.

Această răspundere a transportatorului este reglementată expres prin Regulamentul privind compensarea şi asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin hotărârea Guvernului R.M. nr. 836 din 08.11.2012, care la pct. 12 lit. c) în coroborare cu pct. 18 lit. a), prevede că în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută după cum urmează, timp de două ore în cazul zborurilor de 1500 kilometri sau mai puțin, pasagerilor li se oferă o compensație în valoare de 250 euro.

În temeiul celor elucidate şi, pornind de la faptul că reprezentantul operatorului aerian nu a negat faptul că a avut loc întârzierea zborului nr. zborului 5F 5315 din 20.07.2022, ora decolării 03:30, fiind amânat până la ora 07:45 şi nu a înştiințat despre acest fapt reclamanții, ținând cont că, pasagerii urmau să fie transportați din Chişinău cu avionul în Antalya, distanță pe care urma să o parcurgă, măsurată conform pct. 21 prin metoda rutei ortodromice, conform punctului 18 lit. a) din Regulament urma să fie oferită o compensație în mărime de 250 euro pentru fiecare coreclamant.

Pe cale de consecință, în baza circumstanțelor de fapt elucidate în coroborare cu normele legale notate, instanța ajunge la concluzia că capătul de cerere formulat de reclamanții **********este întemeiat şi urmează să fie admisă cu dispunerea încasării din contul “Fly One” SRL în beneficiul fiecăruia compensația de 250 euro pentru întârzierea zborului Chişinău (KIV) - Anatalya(AYT) din 20.07.2022, ora de decolare 03:30, cursa 5F 5315, conform cursului oficial BNM la data executării hotărârii.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanţa de judecată precizează că, în fapt, reclamanta pretinde că, urmare a întârzierii zborului, i-a fost cauzate suferinţe psihice, exprimate în stare de nervozitate şi stres, deoarece nu a fost informat despre motivele întârzierii; nu li s-au oferit mâncare şi băuturi pe durata aşteptării etc.

Astfel, la caz, instanţa de judecată constată că reclamanții au solicitat încasarea a sumei de 2.000 lei pentru fiecare coreclamant cu titlu de prejudiciu moral cauzat în rezultatul întârzierii zborului la care au procurat bilet.

Prin urmare instanţa de judecată în temeiul art. 2036 Cod civil şi prevederilor pct. 32 al Regulamentului 836/ 2012, constată cerinţa de încasare suplimentar a sumei de 2.000 lei cu titlu de prejudiciu moral ca neîntemeiată, or suma de 250 euro acoperă inclusiv şi eventualul prejudiciul moral suferit de reclamanţi prin întârzierea zborului inclusiv și faptul că nu li s-au oferit mâncare şi băuturi pe durata aşteptării, respectiv acordarea unei compensaţii suplimentare la caz este neîntemeiată.

În conformitate cu art. 2036 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

În conformitate cu art. 2037 alin. (1-2) din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

Dând apreciere probelor prezentate la dosar, instanţa constată lipsa temeiului răspunderii pârâtului pentru prepusul prejudiciu moral cauzat părţii reclamante, în condiţiile în care înscrisurile prezentate nu demonstrează legătura directă dintre fapta reţinerii zborului şi prejudiciul moral provocat.

În cazul dat probatoriul administrat nu permite instanţei să constate cu certitudine suferinţele

psihice suportate de reclamanţi ca urmare a acţiunilor pârâtului, iar simpla invocare a suportării prejudiciului moral nu constituie temei de admitere a pretenţiei.

Astfel, la caz, instanţa de judecată constată că reclamanții au solicitat încasarea a sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în rezultatul reţinerii zborului. La caz, aceasta nu s-a dovedit, reclamanții nu au elucidat prin probe corespunzătoare faptul că a suferit pierderi de ordin psihic, social, profesional şi/sau familial, în momentul respectiv, precum şi pe viitor. Toate argumentele invocate întru motivarea acestui capăt al acţiunii, poartă un caracter declarativ, fără a fi susţinut de suport probatoriu.

Prin urmare instanţa de judecată, în temeiul art. 2037 Cod civil, constată că pretenţia de încasare a sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral este neîntemeiată, cu specificarea că suma de 250 euro pentru fiecare coreclamant, are menirea să repare inclusiv şi eventualul prejudiciul moral suferit de reclamanți prin întârzierea zborului, respectiv acordarea unei compensaţii suplimentare este neîntemeiată.

Cât privește capătul de cerere de încasare a cheltuielilor de judecată, instanța reține următoarele.

Potrivit art.82 C.proc.civ., cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art.85 alin.(1), lit.a) C.proc.civ.,de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de protecţie a drepturilor consumatorilor.

Iar conform art.98 alin.(1) C.proc.civ., cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art.83 alin.(2) C.proc.civ.,în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 85 alin.(1), lit.a) C.proc.civ., de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de protecţie a drepturilor consumatorilor.

Iar conform art. 98 alin.(1) C.proc.civ.,cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art.3 alin.(1) lit. a) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03.12.1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, se încasează taxa de stat în mărime de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Având în vedere faptul că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a fost scutit de drept de plata taxei de stat şi reieşind din cuantumul pretenţiei admise, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a dispune încasarea din contul pârâtului în beneficiul statului a taxei de stat în valoare de 435,60 lei.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) şi (1/1) C.proc.civ.,instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1/1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanţa de judecată, în virtutea competenţei sale de a mări sau de a micşora onorariile avocatului, reţine că, cuantumul cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 6000 lei la examinarea cauzei, solicitat de reclamanți de a fi încasat din contul pârâtului, este justificat şi proporţional în raport cu complexitatea cauzei.

Prin urmare suma de 4000 lei este o sumă rezonabilă, având în vedere aportul avocatului, timpul şi munca acestuia la examinarea cauzei date.

Reieşind din cele expuse mai sus, raportând circumstanţele cazului la normele legale aplicabile speţei, instanţa consideră că acţiunea formulată de reclamanții **********împotriva pârâtei FLY ONE" SRL privind încasarea sumelor bănești cu titlu de compensație, prejudiciu moral și cheltuieli de judecată,

urmează a fi admisă parţial.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241 C.proc.civ., instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite parțial acţiunea formulată de *****.

Se încasează de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui Lupu Marcel sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

Se încasează de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul Lupu Daniela sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

Se încasează de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul Lupu Rodica sumă bănească în mărime de 250,00 EUR (două sute cincizeci) euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, convertiți în valută națională – leu moldovenesc potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

Se încasează de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui Lupu Marcel, Lupu Daniela și Lupu Rodica sumă bănească în mărime de 4.000,00 MDL (patru mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată proporțional părții admise din acțiune alcătuit din onorariu avocațial micșorat.

Se încasează de ”FLY ONE” SRL în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 435,60 MDL (patru sute treizeci și cinci) lei 60 bani.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Potînga Iurie